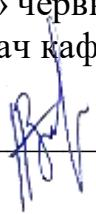

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет мистецтва та дизайну

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ
Протокол засідання кафедри дизайну
від «__» червня 2020 року № __
Завідувач кафедри к.п.н., доцент

_____ Н.В. Дерев'янку

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до бакалаврської роботи
«Декоративний живопис «Дивний світ»»

Виконала: студентка 4 курсу
освітньо-професійної програми
Декоративне мистецтво зі
спеціальності 023 Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
Гришкова Діана Олексіївна

Науковий керівник:
канд. пед. наук, доц. Дерев'янку Н.В.

Запоріжжя
2020

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет мистецтва та дизайну
Освітньо-професійна програма Декоративне мистецтво
Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри дизайну

Дерев'янку Н.В. _____

« ____ » _____ 2019 року

ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

Гришківій Діані Олексіївній

1. Тема бакалаврської роботи: Декоративний живопис «Дивний світ».
Затверджена наказом по академії від 10.10.2019 № 257.

2. Термін здачі студентом бакалаврської роботи 22 червня 2020 року.

3. Вихідні дані бакалаврської роботи:

- робота в матеріалі (декоративний живопис);
- пояснювальна записка;
- презентація до публічного захисту;
- цифровий варіант бакалаврської роботи (фото роботи, записка, презентація).

4. Зміст пояснювальної записки:

Завдання на проєкт.

Реферат.

Зміст.

Вступ.

Розділ 1.

Розділ 2.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

5. Перелік електронного матеріалу: презентація (презентація_Гришкова.pptx), цифровий варіант записки до бакалаврської роботи (бакалавр_записка_Гришкова.docx).

6. Консультанти по бакалаврській роботі із зазначенням розділів роботи, що стосується їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Дата видачі завдання 12 квітня 2020 року.

Студентка _____ Д.О. Гришкова

Керівник _____ канд. пед. н., доц. Н.В. Дерев'янку

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

П/п	Назва етапів бакалаврської роботи (проекту)	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Концептуальне осмислення теми та постановка проектного завдання	13.04.2020	
2	Збір та опрацювання проектного матеріалу Розробка проектно-художнього образу	04.05.2020	
3	Відтворення бакалаврської роботи в матеріалі	27.05.2020	
4	Оформлення бакалаврської роботи Створення комп'ютерної презентації Рецензування бакалаврської роботи Брошурування пояснювальної записки	01.06.2020	
5	Попередній захист бакалаврської роботи Допуск до захисту бакалаврської роботи	18.06.2020	

Розглянуто і схвалено кафедрою дизайну

Протокол №__ від «__» __ 20__ р.

Завідувач кафедри дизайну _____ Н.В. Дерев'янку

Студент _____ Д.О. Гришкова

Керівник бакалаврської роботи _____ кан. пед. н., доц. Н.В. Дерев'янку

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 46 с., 1 табл., 35 рис., 29 джерело, 2 додатки.

Об'єкт дослідження: декоративний живопис за фантазійними мотивами.

Мета: дослідити особливості сучасного живопису та створити декоративне живописне панно на фантазійну тему «Дивний світ».

Методи дослідження: теоретико-аналітичні (аналіз літератури з теми дослідження, навчальної літератури); узагальнюючі (опис, синтез); інтерпретації (пояснення); мистецтвознавчі (аналіз композиційних особливостей, кольорографічного рішення, стилю, стилістики тощо) практичні (розробка ескізів декоративного живопису і виконання у матеріалі).

Практичне значення об'єкта дослідження полягає в експозиції живописного декоративного панно на виставках, а також у якості елемента інтер'єрів громадських та приватних приміщень.

Для бакалаврської роботи було обрано фантазійний світ казкової реальності. Зазначена тематика популярна у мистецтві через допитливе ставлення людини до внутрішнього уявного світу, що виявляє часом містичні, романтичні і символічні значення. Наповнення мистецького твору загадковою таємницею фантазійного світу і розкриття теми через символічні зображення, є самовиявленням та рефлексією мистця, розкриття внутрішніх цінностей через ідеалізацію створених образів засобами декоративного живопису. Фантазійні мотиви в контексті постмодерністичної епохи дозволяють сконцентрувати увагу глядача на інтерпретації довічних тем про взаємовідносини й взаємовплив людини та природи, про місце кожного з них в системі координат всесвіту.

Бакалаврська робота складається з декоративного живописного панно розміром 600x900 мм та пояснювальної записки до нього.

ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС, ДЕКОРАТИВНЕ ПАННО, ФАНТАЗІЙНІ МОТИВИ, СИМВОЛІЗМ, ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС ЗА ФАНТАЗІЙНИМИ МОТИВАМИ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ	5
1.1. Символізм художніх образів в живописі.....	5
1.2. Тенденції сучасного декоративного живопису.....	11
1.3. Аналіз живописних творів за фантазійними мотивами	14
РОЗДІЛ 2. ЖИВОПИСНЕ РІШЕННЯ ДЕКОРАТИВНОГО ПАННО «ДИВНИЙ СВІТ»	26
2.1. Зміст та аргументація концепції декоративного живопису «Дивний світ».....	26
2.2. Практичне виконання декоративного живописного панно.....	27
2.3. Складання калькуляції собівартості виконання декоративного панно	36
2.4. Вимоги техніки безпеки при виконанні роботи в матеріалі	36
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	42
ДОДАТКИ	

ВСТУП

На сучасному постмодерністичному етапі розвитку декоративного мистецтва фантазійна тематика переживає фазу активного розквіту не в останню чергу завдяки підвищеній популярності відповідної літератури для якої характерними рисами є переплетіння міфологічно-символічної основи із казковою фантазією та динамічним пригодницьким сюжетом. Художники, які працюють у жанрі фентезі (за стилістикою від відверто натуралістично-реалістичного до вкрай спрощеного декоративного спрямування) майже не обмежені у застосуванні образних символів та їх значень, у візуальному трактуванні сюрреалістичних сюжетів чи тлумаченні казково містичних подій. Відтак зображувальні межі майже відсутні. Крім іншого, цікавим феноменом у різні епохи історії мистецтв (і сучасність не є винятком з цього) було відображення у творах не просто процесу чи розвитку певної матеріальної сфери діяльності, але й намагання візуально закарбувати розвиток такого складного філософсько-містичного феномену як людська душа.

Поштовхом до створення декоративного панно «Дивний світ» стало намагання визвати зацікавленість глядача до складного та спонукального процесу діалектичних роздумів про правильне та можливе крізь призму протиставлення світу умовної оточуючої реальності та ймовірної дійсності. Межі дозволеного у реальному світі стикаються з безмежжям уявного. Тремтливо і бережно проступають образи в уявному пейзажному середовищі, що близьке до можливого натурального зображення. Казкова ж сутність твору проявляється тільки тематикою та символічністю зображуваного.

Метою роботи є створення пейзажу засобами декоративного живопису за фантазійним сюжетом, наповненим казковими елементами, які символічно розкривають силу і красу дивного світу уяви, що ототожнюються з втіленням неможливих або важко здійснених задумів, спричинених внутрішнім рухом людського духу.

Для створення такого пейзажу було необхідно дослідити казкові твори, ілюстрації, схожу тематику у історії фантазійного, символічного напрямку, психологічні стани сну, релаксації, казковості, що породжують сюжети. Також техніки, що застосовують сучасні художники у створенні пейзажів відповідної тематики, можливість поєднання цих технік та прийомів за для втілення ідеї твору «Дивний світ».

Основні завдання бакалаврської роботи.

1. Зібрати й обробити інформацію за темою бакалаврської роботи.
2. Дослідити особливості жанру пейзажного живопису.
3. Проаналізувати роботи майстрів, що відповідають обраній тематиці.
4. Обрати творче джерело та визначити образотворчі засоби для створення декоративного живопису.
5. Сформулювати основну ідею роботи, розробити концепцію.
6. Провести ескізний пошук та створити художній образ.
7. Виконати декоративний живопис за фантастичними мотивами.

Бакалаврська робота складається із теоретичної та практичної частин. В теоретичну частину входить загальний та спеціальний розділ пояснювальної записки, висновки і перелік використаних джерел. Загальний обсяг дипломної записки 44 сторінки. Практична частина представляє собою декоративне живописне панно «Дивний Світ» розміром 600x900 мм.

РОЗДІЛ 1. ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС ЗА ФАНТАЗІЙНИМИ МОТИВАМИ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

1.1. Символізм художніх образів в живописі

Символізм має глибокі історичні корні. Загадкові символи з'явилися ще у Стародавньому Єгипті, Вавилоні, Античності, Візантії, та пізніше проросли у мистецтво християнства.

У період романтизму символізм виявлявся у романтичному пейзажі. Романтизм і романтичний жанр у пейзажі виникли на початку ХІХ сторіччя під впливом звернення світоглядних орієнтирів на силу людських почуттів втілених у художніх образах чуттєвої природи. У творах художників-романтиків поняття форми і змісту, втілених у художніх образах стали невід'ємними один від одного. Ці роботи виражають розуміння природи як частини божественного всесвіту, а її божественна природа виявляється у возз'єднанні з людиною через пейзаж. Романтичний пейзаж виявляє стани смутку, наснаги, драматизму і навіть трагедії [7]. Прикладами романтичного пейзажу є живописні твори Джона Констебла «Бричка для сіна» (1821), Теодора Жеріко «Пейзаж з акведуком» (1818), Вільяма Тернера «Схід сонця з морськими чудовиськами» (1845), Ежена Делакруа «Вид з моря з вершини Д'єппа» (1852), українського художника Архипа Куїнджи «Вечір на Україні» (1878) (Рис. 1.1.).

Рис. 1.1. Куїнджи А. «Українська ніч»

Встановлено, що розвиток сучасного мистецтва у стилі фантазі перебуває у своєму розквіті. Становлення живопису у цьому стилі відбувалося завдяки підвищеній популярності відповідної літератури для якої характерними рисами є переплетіння міфологічно-символічної основи із казковою фантазією та динамічним пригодницьким сюжетом. Сучасні художники фантазійного напрямку можуть додавати до тематики знакових зображень символічного, алегоричного, метафоричного наповнення, сюрреалістичні сюжети, містику. Тому межі зображеного значно розширені у тлумаченні змісту мистецьких творів у жанрі фантазійного живопису.

Під час роботи над дипломом була опрацьована наукова література мистецтвознавчого спрямування, що стала джерелом для аналізу історії розвитку живопису у стилі фентезі та творів мистецтва тотожних до обраної теми (ілюстрації міфів, легенд, казок, героїчних балад, історико-романтичної літератури тощо).

При дослідженні пейзажного живопису у стилі фентезі було виявлено, що у межах сталої хронології цей жанр розвивався у руслі традиційно визнаної стилістичної градації від реалістично-академічної манери письма у минулому до сучасної спрощено-стилізованої знаковості.

При створенні декоративного панно «Дивний світ» було розроблено складну композицію для зацікавлення глядача до складного та спонукального процесу роздумів про ймовірній реально-альтернативний світ. Складна композиція наповнена стилізованими анімалістичними зображеннями та фігурами, які символічно розкривають силу і красу дивного світу уяви та ототожнюються з втіленням неможливих або важко здійсненних мрій людини, породжених внутрішнім рухом людського духу.

Було досліджено живописні техніки, що застосовувались сучасними художниками у створенні полотен відповідної тематики, можливість поєднання цих технік і прийомів за для досягнення задуму панно «Дивний світ». Під час аналізу творів сучасних митців, було досліджено особливості

сучасних шляхів стилізації, обрано кольорову гаму для декоративного живопису. В процесі роботи композиція, кольорові пошуки, символи, орнаментальні вставки весь час зазнавали змін, ускладнювались, завершуючи стилізацію уявного пейзажу та розкриваючи зміст роботи.

Сформульовано основна ідея, концепція та обрано творчі джерела для написання бакалаврської роботи. Робота виконана у декоративному стилі за фантастичними мотивами, створений художній образ цілковито відповідає нашому задуму та обраній тематиці.

Робота виконана на полотні 900x600 мм. Техніка виконання – олійний живопис. Працювати з великим розміром виявилось складним, але водночас цікавим, ми набули багато корисного досвіду. Акрилові фарби добре підійшли для відтворення ідеї декоративного живопису, вони мали високу покривну властивість та швидко висихали при роботі.

Мета та ідея бакалаврської роботи були досягнуті завдяки ретельній підготовці та вивченню аналогів, а також чіткій, послідовній роботі під час створення декоративного панно. Композиція своєю наповненістю та багатозначністю розкриває особливості сучасного фантазійного живопису. Дає можливість задуматись над ставленням людини до природи у сучасному світі та надихає процесу споглядання, фантазування, розвитку уяви та рефлексії.

Такий декоративний живопис прикрасить як сучасний житловий інтер'єр, так і різноманітні громадські приміщення, виконані у сучасному стилі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алпатов М.В. Композиція в живописі. Львов, 1940. 128 с.
2. Алпатов М. В. Композиція в живописі. Історичний нарис. Львів, 1940. 140 с.
3. Білик М. О.Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво. Київ, 1963. 223 с.
4. Бусленко О.М. Інноваційні віяння в національному українському декоративно-прикладному мистецтві. Київ, 1989. 227 с.
5. Вепрів В. С. Потворність у мистецтві. Київ, 2002. 232 с.
6. Галчанський С.Д. Рисунок і живопис натюрморту як вияв творчої індивідуальності. Чернігів, 2000. 236 с.
7. Голембовська Л.С. Драперії як конструктивний аспект постановках з живопису та декоративної інтерпретації. Львів, 2004. 240 с.
8. Гупік І.М. Українське декоративно-прикладне мистецтво як невичерпне джерело інновацій сучасної художньої культури. Львів, 2007. 244 с.
9. Довганенко О.Ф. Сучасний український арт-ринок: особливості становлення і розвитку. Київ, 2008. 250 с.
10. Дубініна Я.О. Твори сучасного вуличного мистецтва в Україні. Львів, 2010. 253 с.
11. Кривошеєнко О.К. Традиції й новації у декоративно-прикладному мистецтві. Київ, 2002. 274 с.
12. Курсенко С.В. Символіка сучасних тенденцій розвитку декоративно-прикладного мистецтва. Львів, 2011. 277 с.
13. Пасіка О.Д. Техніка та технологія живопису. Львів, 1980. 307 с.
14. Павлова Т. В. Художньо-стилістичні напрямки в українському пейзажі І третини ХХ століття. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура*. 2012. № 7. С. 115-117.
15. Федорук О.К. Графіка як вид образотворчого мистецтва. Київ, 1983. 265 с.

16. Декоративная живопись. URL:
<http://https://umkpozivopisi/akademiceskaa-i-dekorativnaa-zivopis>
17. Живопись акварель. URL: <http://http://aquareller.com/wdr/201805/zhivopis-fentezi/>
18. Иллюстрации. URL: <http://http://figgery.com.ua/volshebny-e-illyustratsii-dzhejmsa-kristensena/>
19. Источники фантазии. URL: <http://https://hype.tech/@id2753/istoki-zhanra-fentezi-rndqu71q>
20. Крейг Косак. URL: <http://https://salmon.net.dn.ua>
21. Культура XIX – XX ст.: символизм, імпресіонізм та постімпресіонізм.
URL: <http://https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10549/>
22. Мировые музеи. URL: http://https://muzei-mira.com/kartini_germania/1951-odeyanie-nevesty-maks-ernst-opisanie-kartiny.html
23. Религиозный символизм. URL:
<http://https://cyberleninka.ru/article/n/religioznyy-simvolizm-v-populyarnoy-kulture-polisemantichnost-obraza-dreva/viewer>
24. Символизм. URL: <http://https://сезоны-года.рф/направление%20символизм.html>
25. Сучасні картини. URL: <http://http://druzy.com.ua/>
26. Сучасний живопис. URL: <http://http://moyaosvita.com.ua/>
27. Художники XXI століття. URL: <http://https://goods-for-art.livejournal.com>
28. Пейзажи романтизма. URL:
<http://https://veryimportantlot.com/ru/news/obchestvo-i-lyudi/romantizm-v-pejzazhax-kaspara-davida-fridrixa>
29. Энциклопедия фантастики. URL:
<http://https://artchive.ru/encyclopedia/3717~FENTEZI>

Декоративний живопис «Дивний світ»

Рис. 1. Остаточний варіант виконання декоративного панно

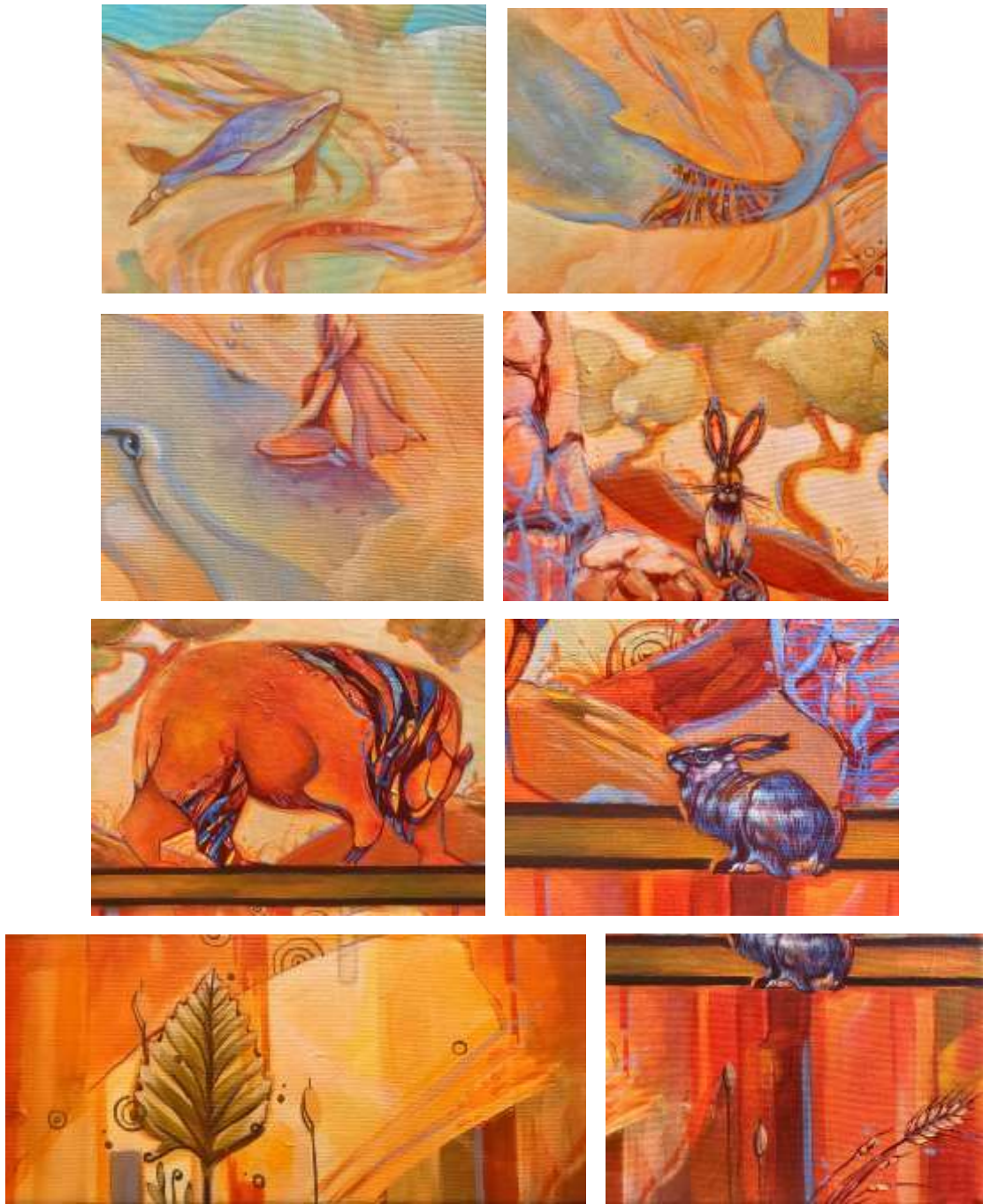

Рис. 2. Деталі декоративного панно «Дивний світ»

Декоративний живопис «Дивний світ» в інтер'єрі

